

учнів. Однією з умов потрібно, щоб всі дотримувалися цих правил: від прибиральниці до директора, від першокласника до одинадцятикласника.

Учням необхідно усвідомлювати, що ця проблема стосується не тільки їх, а суспільства в цілому. Вони розумітимуть, що це дійсно важливо, і прагнутимуть їх дотримуватися, так як ними користуються всі, хто догичний до навчального закладу.

Отже, важливо, щоб сучасна школа сформувала своє ставлення до використання учасниками навчального процесу телефону: не забороняла його, але і не дозволяла користуватися надмірно. Важливо навчити дітей бути відповідальними за використаний смартфон, проінформувати, яку користі і шкоду він приносить. На уроках обмежувати доступ до нього. Окрім того вчитель повинен показувати дітям всі переваги реальності, рано чи пізно учні усвідомлять позитивні моменти зовнішнього світу, і потреба у використанні гаджета зменшиться.

Таким чином, сьогодення вимагає реформування та удосконалення підготовки майбутніх педагогів для подальшого здобуття знань суб'єктів навчання. Світ невпинно змінюється, і освіта не повинна зупинитися у своєму розвитку. Тому, важливо реформувати систему надання знань для якісної підготовки особистості до дорослого життя.

Список використаних джерел

1. Бартків О.М. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2010. № 1.
2. Гаджети в школі [Текст] / В. Косик, С. Литвинова, О. Мельник [та ін.] ; упоряд. Н.Харченко. Київ : Шк. світ, 2017. 128 с. С. 123–124.

Софія НІКОЛЕНКО

ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ЯК ПРОВІДНА КОНЦЕПЦІЯ ВЧИТЕЛЯ-ПРОФЕСІОНАЛА

Актуальність педагогічної майстерності як провідної концепції вчителя-професіонала полягає в тому, що володіння нею дозволяє ефективно здійснювати навчально-виховний процес у сучасному освітньому середовищі, що постійно змінюється і вимагає самовдосконалення й саморозвитку його учасників.

Мета нашого дослідження полягає у висвітленні сутності поняття «педагогічної майстерності» та її значущості у професійній діяльності вчителя.

Питаннями педагогічної майстерності займалися такі автори-науковці, як: І. Зязюн, І. Кривonos, Л. Крамущенко, О. Мирошник, В. Семиченко, Н. Тарасевич та інші.

Значний внесок у дослідження педагогічної майстерності вчителя-професіонала зробив І. Зязюн – видатний вчений, доктор філософських наук, професор, автор безлічі наукових праць, серед яких: «Педагогічна майстерність» (1997); «Краса педагогічної дії» (1998); «Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи» (2000); «Педагогіка добра» (2000). З 1975 по 1990 Іван Андрійович обіймав посаду ректора ПНПУ імені В. Г. Короленка і саме за його ініціативи було впроваджено курс «Основи педагогічної майстерності» як окремий навчальний предмет.

Поняття педагогічної майстерності видатного вченого має глибоке коріння, торкаючись давньої історії, культури, національних традицій і мудрості українського народу. Він ознайомив майбутніх вчителів із працями А. Макаренка і В. Сухомлинського та проклав дорогу до пізнання вершин педагогіки.

Значення діяльності вчителя важко переоцінити. Учитель-професіонал – це висока суспільно значуща місія, це провідник у гідне життя, мудрий наставник, помічник

та порадник. Це людина, яка викарбовує стан душі дитини й сприяє цілісному формуванню її особистості. У цьому і полягає складність та важливість цієї професії, провідною концепцією якої є педагогічна майстерність.

Педагогічна майстерність – це комплекс властивостей особистості, що забезпечує самоорганізацію високого рівня професійної діяльності на рефлексивній основі [3, с. 25].

Сутність майстерності полягає в особистості вчителя, в його позиції та здатності до творчої ініціативи, що ґрунтується на реалізації власної системи цінностей.

Майстерність – це найвища форма прояву особистості вчителя у професійній діяльності, яка виявляється у правильному застосуванні методів і засобів педагогічної взаємодії в кожній конкретній ситуації.

Невіддільною складовою продуктивного навчально-виховного процесу є гуманістична спрямованість вчителя, як найголовніша характеристика педагогічної майстерності.

Гуманістичну спрямованість можна розглядати як певну ідеологію. Справжній вчитель-професіонал слідує гуманістичним принципам, духовним цінностям та моральним нормам поведінки. Його професійна діяльність здійснюється на засадах справедливості й взаємоповаги. Його мета полягає в створенні сприятливого середовища, формуванні педагогічно доцільних суб'єкт-суб'єктних взаємовідносин, для максимального розвитку потенціалу кожного учня.

Сучасний вчитель має розуміти потреби й інтереси учнів, розпізнавати їх сильні та слабкі сторони, розробляти навчальні та виховні плани роботи з урахуванням індивідуальних та вікових особливостей.

Гуманістично спрямований вчитель повинен створювати позитивну навчально-виховну атмосферу та ефективно впроваджувати інтерактивні методи навчання, щоб діти відчували себе значущими й з легкістю могли виражати свої думки, ідеї та почуття.

Застосування гуманістичного принципу педагогічної майстерності сприяє гармонійному розвитку особистості, досягненню високих успіхів у навчанні та розвитку соціальних навичок учнів.

Основою майстерності вчителя є його професійна компетентність в організації навчально-пізнавальної діяльності, що охоплює його особисті здібності. Можна виокремити такі провідні здібності, як: комунікативність, креативність, оптимістичне прогнозування, емоційна стабільність, динамізм особистості та перцептивні здібності.

В умовах реформування освіти радикально змінюється статус вчителя та його освітні функції, відповідно зростають і вимоги до його педагогічної компетентності та рівня його професіоналізму.

Педагогічна компетентність (лат. *competere* – досягати, прагнути) **вчителя** - це риса, що включає знання, вміння, навички, зафіксовані у кваліфікаційних вимогах, та особистісні нахили й орієнтири щодо розвитку особистісної культури, поглиблення власного досвіду, здійснення інноваційної діяльності [2, с. 487].

Педагогічним компетентностям характерна своєрідна динамічність та систематичне оновлення, пов'язане з постійними суспільними змінами. У зв'язку з цим виникає потреба у підвищенні мобільності сучасних учителів.

Сучасний вчитель-професіонал повинен володіти щонайменше громадянською, загальнокультурною, соціальною, технологічною, науково-методичною, рефлексивною, здоров'язберігаючою та прогностичною компетентністю. Усі особистісні якості та компетентності вчителя тісно взаємопов'язані і однаково важливі.

Із стрімким розвитком інноваційних технологій кількість доступної інформації значно зростає. Знайти серед неї необхідну досить легко, але так само легко «втонути» у безмежній кількості інформаційних джерел, більшість яких викликають сумніви щодо їх достовірності. Майстерність вчителя проявляється в умінні виокремлювати та

узагальнювати найголовніше, що також потребує чималих зусиль і часу. Як говорить В. Г. Короленко: «Треба самому багато знати, щоб навчати інших».

Справді, завдання сучасного вчителя полягає в тому, щоб через мінімальну кількість інформації передати всю повноту змісту і розкрити суть певної галузі пізнання. Новий матеріал має подаватися чітко і ясно, спонукаючи до осмислення і систематизації знань. «Учителів треба знати в десять, двадцять разів більше, ніж буде викладено на уроці, щоб вільно володіти матеріалом, вибирати з великої кількості фактів найістотніші. Якщо я знаю в двадцять разів більше, ніж передаю учням, моя думка й мова народжуються на уроці непомітно для учнів, «муки творчості» вчителя не вражають їх, вони сприймають матеріал без напруження, а я в центрі уваги маю не свою розповідь, а мислення підлітків: по очах бачу, зрозуміло їм чи ні; якщо є потреба, добираю нові факти» [1, с. 78].

Відомий український педагог А. Макаренко одним із перших звернув увагу на те, що вчителю необхідно керувати своїм настроєм, стилем і тоном спілкування, інтонацією, посмішкою, поглядом, мімікою, рухами, ходом. Іноді жест красномовніший ніж слово, а міміка в найкоротшу мить доводить те, на що знадобилися б години пояснень. Учитель-професіонал – завжди яскрава особистість, бо має власну техніку впливу, взаємодії, спілкування, саморегуляції.

Сутність педагогічної майстерності у навчально-виховній діяльності вчителя можна окреслити словами найавторитетнішого педагога XIX ст. К. Д. Ушинського: «Виховання повинно просвітити свідомість людини, щоб перед очима лежав ясний шлях добра». [1, с. 239]. Ці слова влучно розкривають істину тонкого мистецтва, яке є ключем у світ педагогічного вчення вчителя.

Отже, сучасний вчитель-професіонал повинен прагнути здійснювати свою професійну діяльність на засадах педагогічної майстерності. Його діяльність має постійно вдосконалюватися, наповнюватися новим змістом та критично аналізуватися. Справжній вчитель – це носій високих громадянських, професійних і особистісних якостей, який з повагою та любов'ю ставиться до дітей, проявляючи свій могутній професіоналізм.

Список використаних джерел

1. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: Навч. посіб. 3-тє вид., доопрац. і доп. К.: Знання, 2008. 566 с.
2. Волкова Н. П. Педагогіка: Навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб., доп. К.: Академвидав, 2007. 616 с. (Альма-матер).
3. Педагогічна майстерність: Підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамушенко, І. Ф. Кривонос та ін.; За ред. І. А. Зязюна. 3-тє вид., допов. і переробл. К.: СПД Богданова А. М., 2008. 376 с.

Сергій ШКОЛЯР

ДОСВІД НОВАТОРСЬКИХ ІНІЦІАТИВ У РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ПРОЄКТНОГО МАРКЕТИНГУ ОРГАНІЗАЦІЇ

Вивчаючи досвід новаторських ініціатив у розвитку міжнародного проєктного маркетингу організації слід зазначити, що сам проєктний маркетинг є одним з найважливіших напрямків підприємницької активності, передбачає постійного залучення інноваційних методик у практиці та науці маркетингу [1, 2]. Цьому сприяє інтенсифікація співробітництва економічних суб'єктів і посилення впливу маркетингового менеджменту на внутрішніх та міжнародних ринках. Сучасна методика підготовки майбутніх